

Trafikverket

Er referens
TRV 2015/72480

Diarienummer
Utr 2015/83

Datum
2015-12-30

Trafikslagsövergripande plan för utveckling av metoder, modeller och verktyg – för analys av samhällsekonomi, järnvägskapacitet, effektsamband och statistik samt för trafik- och transportprognoser

Trafikanalys har lämnats möjlighet att inkomma med synpunkter på Trafikverkets kommande trafikslagsövergripande plan för utveckling av metoder, modeller och verktyg för samhällsekonomi, järnvägskapacitet, effektsamband och statistik samt för trafik- och transportprognoser. Tillsänt material är ett arbetsdokument och slutlig version ska släppas 1 april 2016. Remissinstanserna har särskilt ombetts inkomma med synpunkter på prioriteringar av vad som är viktigt att utveckla inom olika områden.

Eftersom Trafikanalys ska följa upp hur Trafikverket har arbetat med utveckling av modeller och metoder för samhällsekonomisk analys ser vi det inte som vår uppgift att i detta skede lämna synpunkter på enskilda utvecklingsområden eller val av prioritering. Trafikanalys har tidigare följt upp i vilken utsträckning Trafikverkets arbete följt intentionerna i utvecklingsplanen och avser även framöver att göra detta i den mån en mer nyanserad prioritering framkommer. När en ny plan tagits fram har vi också genomfört jämförelser mellan den gamla och den nya planen. Resultat från vårt tidigare följandearbete finns som bekant tillgängliga på Trafikanalys hemsida.

Några kommentarer vill Trafikanalys ändå lämna.

Övergripande synpunkter

Trafikanalys skulle välkomna ett förtydligande gällande Trafikverkets prioriteringskategorier. Trafikanalys arbete med att följa Trafikverkets arbete med utveckling av metoder, modeller och verktyg för samhällsekonomisk analys (se exempelvis Trafikanalys rapport 2015:1), har visat att det är svårt att koppla utfört arbetet till gällande utvecklingsplan. Om utvecklingsplanen ska ses som ett verktyg för Trafikverket att brett

förankra och öppet redovisa inriktningen på utvecklingsarbetet är otydliga prioriteringskriterier ett bekymmer. Att Trafikverket dessutom lämnar öppet för att prioriteringarna i utvecklingsplanen inte strikt kommer att följas utan endast ingå som underlag för kommande prioriteringsarbete inom Trafikverket är härtill också problematiskt.

Trafikanalys anser att dokumentet i större utsträckning skulle behöva fylla sin roll som plan i syfte att följas och inte enbart framstå som en översiktlig problembeskrivning inom olika utvecklingsområden. Det är lätt att läsa planen som en kortfattad sammanställning av vad Trafikverket arbetar med och eventuellt kommer att arbeta med inom området. Det är svårt att se den röda tråden mellan identifierade problem, vilka områden problemen berör och på vilket sätt Trafikverket angriper problemen.

Eftersom planen uppdateras varje år skulle det också vara bra om det gick att utläsa vad som är nytt och vilka områden som är kvar sedan tidigare. Möjligen skulle planen kunna göras tydligare med en annan struktur. Nu blandas lång- och kortsiktiga åtgärder, övergripande beskrivningar blandas med modelltekniska detaljer, breda utvecklingsområden som kan rymma flera delprojekt presenteras vid sidan av konkreta åtgärder för befintliga modeller.

Detaljerade kommentarer

Syftet med planen skulle kunna göras tydligare. Även beskrivningen av målen med utvecklingsplanen skulle kunna utvecklas. Som det är skrivet nu blandas mål för en utvecklingsplan med mål för ett utvecklingsarbete.

I den remissversion som Trafikanalys tagit del av verkar texten angående angelägna utvecklingsområden för analyser av persontransporter fallit bort. Texten under avsnitt 2.6 innehåller istället en kort text där det konstateras att Samper och Samgods är de två huvudsakliga modellsystemen, att trafikslagsövergripande nationella modeller är ovanliga och att vissa analyser inte kan utföras fullt ut med nuvarande modellsystem. Bilagan med genomförda projekt, som hänvisas till i texten, saknas också.

I detta ärende har Magnus Johansson varit föredragande och avdelningschef Gunnar Eriksson beslutande. Anders Ljungberg har också deltagit i beredningen.

Gunnar Eriksson
avdelningschef